

Illikhova M. V. Theoretical and methodological aspect of the formation of a creative model of education

The article explores the conceptual foundations of the formation of a creative model of education from the standpoint of synergistic, dialectical and discursive approaches. On the basis of the theoretical and methodological analysis of the manifestations of the creative activity of the individual in culture, the characteristic features of contemplative, operational, innovative and creative educational models are determined. It is proved that education and culture is isomorphic, which implies that the characteristics of educational models correspond to the characteristics of the actual culture. It is established that the creative model of education should reflect the fundamental features of the information society and the co-evolutionary type of relations. This model should become a coherent educational environment that not only satisfies the public demand for innovation, but also provides self-determination of educational activities, development of a person's abilities to control the transfer of dominants of their own creative activity, awareness of the capabilities of the professional and life-personality system, ability to determine the "evolutionary trend".

Key words: innovation, creative model of education, creative activity, self-determination, self-development.

УДК 378(12)

Козловський Ю. М.

**ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
НЕПЕДАГОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ**

У статті проаналізовано концептуальні підходи до формування педагогічної компетентності науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти непедагогічного профілю. Доведено, що вимогою часу стала потреба нового осмислення педагогічної підготовки сучасного викладача. Обґрунтовано теоретичні засади та розроблено структуру і зміст підходів до формування педагогічної компетентності науково-педагогічних працівників. Показано, що формування педагогічної компетентності науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти непедагогічного профілю доцільно розділити на три блоки: загальна педагогічна компетентність, професійна педагогічна компетентність та індивідуальна педагогічна траєкторія. Обґрунтовано програмні результати навчання, що забезпечують формування педагогічної компетентності науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти непедагогічного профілю.

Ключові слова: педагогічна компетентність, науково-педагогічні працівники, заклади вищої освіти непедагогічного профілю, педагогічна підготовка, професійний розвиток.

Діяльність викладача вищої школи має високу соціальну значущість і посідає провідне місце у державотворенні, формуванні національної свідомості й духовної культури українського суспільства. У сучасну епоху педагог вищої школи має одночасно бути: викладачем (передає знання, стимулює активність студентів, формує навички та вміння); вихователем (здійснює всебічний розвиток особистості студента, формує професійні й психологічні якості); ученим (здійснює наукові пошуки в галузі дисципліни, яку викладає); менеджером (організовує аудиторні заняття, стимулює й контролює самостійну роботу студентів); експертом і консультантом (допомагає студенту орієнтуватися у світі наукової інформації) [1, с. 169].

Загально визнано, що головною особливістю діяльності викладача закладу вищої освіти є постійна взаємодія його наукової та педагогічної діяльності. Історично первісною формою такої взаємодії було зосередження наукової діяльності здебільшого у закладах вищої освіти. У їхній структурі поєднувалися створення і передача знання. У ті часи обсяг наукового знання був відносно невеликим, а темпи його зростання не створювали проблем для своєчасної передачі знання тим, кого навчають. Поєднання процесів пізнання й викладання було персоніфіковане фігурою вченого-педагога. У його роботі взаємодія наукової й педагогічної діяльності відбувалася через просте їх об'єднання [2, с. 114].

Виходячи з таких уявлень щодо педагогічної професії та педагогічної спеціальності, професіоналізм педагогічної праці для всіх педагогічних спеціальностей можна визначити як педагогічний професіоналізм, що виступає базовою характеристикою (за ознаками професії, а не спеціальності). Зміст словосполучень "професіоналізм учителя", "професіоналізм вихователя", "професіоналізм соціального працівника" тощо не виключає, а, навпаки, підкреслює належність до педагогічної професії. Це вказує на значущість загальнопедагогічної підготовки для будь-якої категорії педагогічних працівників [3, с. 93].

Проблема підготовки науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти до викладацької діяльності представлена у дослідженнях відомих науковців, зокрема щодо фахової підготовки науково-педагогічних працівників (В. Гриньова, М. Євтух, О. Глузман, К. Левітан, В. Семиченко); професійного становлення науково-педагогічного працівника (Н. Кузьміна, Ю. Фокін, І. Ісаєв); соціокультурного феномена науково-педагогічної діяльності (О. Васильєва); професійно-педагогічної адаптації молодих викладачів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю (С. Шара). Дослідники відзначають, що професійна компетентність науково-педагогічного працівника зосереджена на галузевій підготовці та результатах наукової

діяльності. Водночас педагогічний складник діяльності науково-педагогічних працівників часто потребує суттєвого вдосконалення, а теоретичні аспекти його формування є малодослідженими.

Метою статті є обґрунтування теоретичних засад формування педагогічної компетентності науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти непедагогічного профілю на основі розроблення відповідної структури та аналізу змісту наявних концептуальних підходів.

Особливості професійної діяльності науково-педагогічного працівника закладу вищої освіти непедагогічного профілю викликають значні труднощі в контексті віднесення її до певної класифікаційної групи. Насамперед ці труднощі пов'язані з дисциплінарними відмінностями наук: педагогічних (людина–людина), природничих (людина–природа), технічних (людина–техніка) тощо. Виходячи з цього, науково-педагогічний працівник може належати до певної групи класифікації за ознакою галузі науки, у якій він працює. Водночас в умовах закладу вищої освіти більшість осіб, які займаються науковою діяльністю, є одночасно викладачами (за винятком спеціальних наукових підрозділів). Тому одночасно з класифікацією за галуззю науки чи наук, за якими ведеться підготовка фахівців у закладі вищої освіти, науковець-викладач додатково належить до групи “людина–людина” за ознакою педагогічної діяльності. За таких умов було би логічно скласти класифікаційну комплексну характеристику: викладача як педагога-практика, викладача як педагога-науковця та науковця галузі за профілем закладу вищої освіти. Очевидно, що зазвичай навіть дуже здібна та працездатна особистість неспроможна витримати на високому рівні всі три професійні функції.

Останніми роками виявляються основні тенденції розвитку діяльності викладача вищої школи: взаємозв'язок досвіду наукової і педагогічної діяльності; постійне збагачення змісту, форм і методів наукової діяльності викладача та науково-дослідної діяльності студентів; підвищення вимог до рівня наукової підготовки викладача; підвищення вимог до особистісних якостей викладача. Це пояснюється тим, що викладач у своїй науковій і педагогічній діяльності та особливо у процесі керівництва дипломними роботами свідомо чи несвідомо закладає у студентів науковий світогляд, формує погляди на взаємозв'язки науки та релігії, акцентує увагу студентів на тих чи інших аспектах наукової діяльності.

Закон України про освіту (2017) акцентує увагу на обов'язках науково-педагогічних працівників, серед яких: постійно підвищувати свої професійні і загальнокультурні рівні та педагогічну майстерність; виконувати освітню програму для досягнення здобувачами освіти передбачених нею результатів навчання; сприяти розвитку здібностей здобувачів освіти, формуванню навичок здорового способу життя, дбати про їхнє фізичне і психічне здоров'я; дотримуватися академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами освіти в освітньому процесі та науковій діяльності; дотримуватися педагогічної етики; поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу; настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства та ін. Слід акцентувати увагу на необхідності підвищення педагогічної майстерності науково-педагогічних працівників як базового чинника ефективною педагогічної діяльності.

Якщо формально професійно-педагогічні обов'язки викладача закладу вищої освіти є доволі чіткі та однозначні, то вимоги до його науково-педагогічної діяльності найчастіше зводяться лише до написання певної кількості методичних рекомендацій чи наукових статей. До того ж часто ця наукова продукція має низку суттєвих недоліків: у галузі педагогічних наук методичні рекомендації, як правило, є не науковими (не містять нове знання), а просто дидактичними матеріалами, які, будучи корисними для викладачів, усе ж не можуть бути зараховані до наукових праць. Своєю чергою продукція науково-галузевої діяльності викладача теж не завжди є науковою продукцією. Науковці, які мають суттєві здобутки у галузі непедагогічних, профільних наук, часто вважають педагогічну діяльність додатковим навантаженням, а іноді просто неспроможні передати свої досягнення студентам, грамотно трансформувати отримане ними наукове знання у навчальне. Спостерігається і протилежне явище, про яке ми вже згадували: коли викладач успішно виконує свої педагогічні обов'язки, але неспроможний на належному рівні виконувати науково-галузеві чи навіть науково-педагогічні обов'язки.

В умовах сьогодення значна частина науково-педагогічних працівників не має професійної педагогічної кваліфікації, позаяк законодавство не передбачає відповідних вимог до первинних викладацьких посад. Згідно зі статтею 55 (пункт 9) Закону України про вищу освіту (2014) посади науково-педагогічних працівників можуть обіймати особи, які мають науковий ступінь або вчене звання, а також особи, які мають ступінь магістра.

Таким чином, часто особа без жодної теоретичної та практичної педагогічної підготовки може стати учасником освітнього процесу та здійснювати викладацьку діяльність. Курси підвищення кваліфікації, тренінги, стажування та самоосвіта не здатні забезпечити системну підготовку до педагогічної діяльності. Тому формування педагогічної компетентності науково-педагогічних працівників потребує теоретичного обґрунтування та системної реалізації на практиці.

Для забезпечення педагогічної компетентності викладача необхідно розглянути три блоки: загальна педагогічна компетентність, професійна педагогічна компетентність та індивідуальна педагогічна траєкторія. Лише гармонічне поєднання вищезазначених складників дає можливість науково-педагогічним працівникам забезпечувати якісну підготовку майбутніх фахівців. Особливо актуальним формування педагогічної компетентності є для закладів вищої освіти непедагогічного профілю, де йому часто приділяється не досить уваги.

Рис. 1. Структура формування педагогічної компетентності науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти

Перший блок забезпечує формування загальної педагогічної компетентності безвідносно до галузевої спрямованості науково-педагогічного працівника. Другий блок спрямований на специфіку педагогічної компоненти у визначеній галузі освіти – професійну педагогіку. Після формування цих педагогічних компетентностей науково-педагогічний працівник постійно підвищує педагогічну кваліфікацію відповідно до індивідуальної траєкторії, котра відповідає його науковим та освітнім інтересам. Зазвичай науково-педагогічні працівники одразу формують індивідуальну педагогічну траєкторію, проте без набутих компетентностей із загальної та професійної педагогіки вона часто є недосконалою. Розглянемо детально структуру та зміст кожного з блоків.

Загальна педагогічна компетентність розглядається як здатність розв'язувати проблеми та практичні завдання під час професійної діяльності у галузі педагогіки, що пов'язані із професійним застосуванням теорій та методів навчання і виховання, відбором засобів навчання та виховання і розробкою нових освітніх та виховних методик з урахуванням вимог сучасної освіти та ринку праці. Для визначення рівня сформованості загальної педагогічної компетентності використовуємо програмні результати навчання, котрі характеризують знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

До основних програмних результатів навчання для визначення рівня сформованості загальної педагогічної компетентності науково-педагогічних працівників закладу вищої освіти відносимо: знання теоретико-методологічних основ та категоріального апарату педагогіки; знання сутності організаційної структури навчально-виховного процесу, характеристик структурних елементів процесу навчання у вищій школі; знання сучасних підходів, методів, методик та засобів планування, організування та проведення виховної роботи зі студентською молоддю; знання методичних вимог до підготовки та проведення навчальних занять різних організаційних форм, методів навчання у системі освіти та основних вимог до їх вибору; знання структури та дидактичних вимог до підготовки навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін; знання психологічних особливостей студентського віку в реалізації організаторської, аналітичної та соціальної функцій у вихованні креативної особистості, закономірностей та особливостей її розвитку; знання історії виникнення освіти і виховання в світовій суспільній цивілізації, загальної характеристики світових та вітчизняних освітніх систем.

Поряд зі знаннями науково-педагогічний працівник мусить опанувати: володіння практикою передачі фахових знань, уміннями аналізувати та визначати цілі навчального заняття на основі теоретичних підходів у методиці навчання і виховання; володіння уміннями проектувати зміст навчання, розробляти та використовувати дидактичні засоби методичного супроводу навчального заняття; володіння уміннями пояснювати, узагальнювати, аналізувати та статистично обробляти результати навчальних досягнень студентів; володіння уміннями налагоджувати комунікативні суб'єкт-суб'єктні стосунки в студентській групі, організувати та проводити групову та індивідуальну виховну роботу; володіння уміннями організації та здійснення контролю навчальних досягнень студентів; володіння умінням виявляти та розвивати творчі якості особистості, застосовувати методи навчання творчості та проводити тренінги для розвитку творчих здібностей; володіння уміннями планувати та проводити виховну роботу зі студентами в аудиторний та позааудиторний час, організувати ефективну комунікативну діяльність, розв'язувати педагогічні задачі та ситуації; володіння уміннями використовувати педагогічну спадщину в організації навчально-виховного процесу.

Професійна педагогічна компетентність ґрунтується на методологічних засадах освітньої галузі та результатах сучасних наукових досліджень у сфері інноваційного розвитку теорії і практики професійної освіти. Вона спрямована на розвиток теоретико-методологічної та методико-прикладної бази професійної освіти та орієнтує викладача на актуальні спеціалізації. Це супроводжується акцентуванням на новітніх тенденціях розвитку професійної освіти, що поглиблює фаховий науковий світогляд викладача і забезпечує підґрунтя для проведення науково-педагогічних досліджень та подальшої науково-педагогічної діяльності. Формування професійної педагогічної компетентності передбачає надання науково-педагогічним працівникам спеціальних знань та професійну підготовку у сфері професійної освіти, необхідних для проведення наукового дослідження і науково-педагогічної діяльності.

Формування професійної педагогічної компетентності є предметом окремого дослідження, проте виділяємо його основні компоненти, а саме: здатність аналізувати теоретичні основи методики професійної освіти, демонструвати глибокі знання закономірностей, принципів та методів навчання у професійній школі; здатність розв'язувати комплексні завдання з проблем методики формування змісту освіти і фахових дисциплін; здатність демонструвати знання та вміння розробки власних методик організації та проведення навчальних занять різних організаційних форм навчання у професійній школі; здатність узагальнювати теоретичні та практичні досягнення шляхом підготовки навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін у професійній школі; здатність організовувати виховну роботу на основі особистісно орієнтованого підходу, формувати зміст виховання, спираючись на варіативність, гнучкість форм і методів виховання, діагностувати та розвивати творчі здібності особистості; здатність визначати та формувати основні складники педагогічної майстерності викладача професійної школи.

Таким чином, сучасна українська освітня система потребує реформування педагогічної підготовки науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти непедагогічного профілю. Перш за все необхідно на законодавчому рівні обґрунтувати необхідність педагогічної кваліфікації викладачів. Структура педагогічної компетентності викладача передбачає три рівні: загальна педагогічна компетентність, професійна педагогічна компетентність та індивідуальна педагогічна траєкторія. Для формування кожного з рівнів необхідно розробити та реалізувати на практиці програмні результати навчання. Є декілька способів здобуття педагогічної компетентності науково-педагогічними працівниками, зокрема: здобуття педагогічної освіти, здобуття професійної кваліфікації педагогічного працівника, перепідготовка, довготермінові сертифіковані курси підвищення кваліфікації. Підвищення педагогічної компетентності викладачів закладів вищої освіти буде мати позитивний вплив на навчальні досягнення студентів та ефективний розвиток освітньої системи України.

До подальших напрямів дослідження проблеми відносимо конкретизацію процесу формування професійної педагогічної компетентності викладачів закладів вищої освіти та принципи побудови індивідуальної педагогічної траєкторії.

Використана література:

1. Гринько В. О. Особливості педагогічної діяльності викладача вищої школи у сучасну епоху / В. О. Гринько // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки : зб. наук. праць. – Київ : Логос, 2012. Вип. 17. – С. 166–173.
2. Васильєва О. В. Специфіка соціокультурного феномена науково-педагогічної діяльності викладача ВНЗ / О. В. Васильєва // Культура України. – 2012. – Вип. 39. – С. 113–122.
3. Гузій Н. В. Педагогічний професіоналізм: історико-методологічні та теоретичні аспекти : [монографія]. – Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2004. – 243 с.
4. Сучасні виклики професійної освіти : [колективна монографія]. – Львів: Сполом, 2018.
5. Сікорський П. І. Основні засади нової української початкової школи у наукових працях К. Д. Ушинського та В. О. Сухомлинського : [монографія] / П. І. Сікорський. – Львів : ФОП Кепешчук П. М., 2018. – 249 с.
6. Козловський Ю. М. Інтеграційні процеси в професійній освіті: методологія, теорія, методика : [монографія] / Ю. М. Козловський. – Львів : Видавництво “Львівської політехніки”, 2018. – 420 с.
7. Вихрущ В. О. Педагогіка рефлексії у професійній діяльності викладача вищого навчального закладу // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – 2018. – Вип. 60, т. 1. – С. 86–90.

References:

1. Hrynko V. O. Osoblyvosti pedahohichnoi diialnosti vykladacha vyshchoi shkoly u suchasnu epokhu / V. O. Hrynko // Aktualni problemy sotsiologii, psykholohii, pedahohiky : zb. nauk. prats. – Kyiv : Lohos, 2012. Vyp. 17. – S. 166–173.
2. Vasyliieva O. V. Spetsyfika sotsiokulturnoho fenomenu naukovykh pedahohichnoi diialnosti vykladacha VNZ / O. V. Vasyliieva // Kultura Ukrainy. – 2012. – Vyp. 39. – S. 113–122.
3. Huzii N. V. Pedahohichniy profesionalizm: istoryko-metodolohichni ta teoretychni aspekty : [monohrafiia]. – Kyiv : NPU im. M. P. Drahomanova, 2004. – 243 s.
4. Suchasni vyklyky profesiinoi osvity : [kolektyvna monohrafiia]. – Lviv : Spolom, 2018.
5. Sikorskyi P. I. Osnovni zasady novoi ukrainskoi pochatkovoї shkoly u naukovykh pratsiakh K. D. Ushynskoho ta V. O. Sukhomlynskoho : [monohrafiia] / P. I. Sikorskyi. – Lviv : FOP Kepeshchuk P. M., 2018. – 249 c.
6. Kozlovskiy Yu. M. Intehratsiini protsesy v profesiinii osviti: metodolohiia, teoriia, metodyky : [monohrafiia] / Yu. M. Kozlovskiy. – Lviv : Vydavnytstvo “Lvivskoi politekhniki”, 2018. – 420 c.
7. Vykhruhch V. O. Pedahohika refleksii u profesiinii diialnosti vykladacha vyshchoho navchalnogo zakladu // Naukovyi chasopys Natsionalnogo pedahohichnogo universytetu im. M. P. Drahomanova. Serii 5. Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy. – 2018. – Vyp. 60, t. 1. – S. 86–90.

Козловский Ю. М. Формирование педагогической компетентности научно-педагогических сотрудников высших учебных заведений непедагогического профиля

В статье проанализированы концептуальные подходы к формированию педагогической компетентности научно-педагогических сотрудников высших учебных заведений непедагогического профиля. Доказано, что требованием времени стала необходимость нового осмысления педагогической подготовки современного преподавателя вуза. Обоснованы теоретические основы, а также разработана структура и содержание подходов к формированию педагогической компетентности научно-педагогических сотрудников. Показано, что формирование педагогической компетентности научно-педагогических работников высших учебных заведений непедагогического профиля целесообразно

разделить на три блока: общая педагогическая компетентность, профессиональная педагогическая компетентность и индивидуальная педагогическая траектория. Обоснованы программные результаты обучения, обеспечивающие формирование педагогической компетентности научно-педагогических сотрудников высших учебных заведений непедагогического профиля.

Ключевые слова: педагогическая компетентность, научно-педагогические сотрудники, учреждения высшего образования непедагогического профиля, педагогическая подготовка, профессиональное развитие.

Kozlovskiy Yu. M. Forming of pedagogical competence of teacher in university of non-pedagogical profile

The article analyzes conceptual approaches to the formation of pedagogical competence of teachers of the university of non-pedagogical profile. It is proved that the demand of the time was the need for a new understanding of the pedagogical training of a modern teacher of higher education. The theoretical principles are substantiated, and the structure and content of approaches to the formation of teacher competence of teachers are developed. It is shown that formation of pedagogical competence of teachers of the university of non-pedagogical profile is expedient to be divided into three blocks: general pedagogical competence, professional pedagogical competence and individual pedagogical trajectory. The program results of training, which provide formation of pedagogical competence of teachers of the university of non-pedagogical profile, are substantiated.

Key words: pedagogical competence, teachers, institutions of higher education of non-pedagogical profile, pedagogical preparation, professional development.

УДК 378.091.12.011.3-051:81'243

Кокнова Т. А.

**АНАЛІЗ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ФОРМУВАННЯ
ЛІНГВОМЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

У статті представлено аналіз зарубіжного досвіду у сфері формування лінгвометодичної компетентності майбутніх викладачів іноземних мов. Проаналізовано передові сучасні праці науковців, присвячені різним аспектам реформування та важливим принципам функціонування сучасних освітніх закладів у рамках підготовки майбутніх викладачів іноземних мов в окремих розвинутих країнах; висвітлено основні напрями підготовки викладачів іноземних мов у країнах Європи, у Сполучених Штатах та Канаді. Зроблено висновки, що підготовка викладачів іноземних мов у розвинених країнах світу передбачає врахування різних національних, етнічних культурних та гендерних особливостей, сприяє поширенню толерантності, використовує нові педагогічні технології, враховує новітні наукові досягнення; модернізація європейської освіти спрямована на виховання нового покоління, яке буде конкурентоспроможним на світовому ринку, реформуючи її на засадах демократизації, відкритості, безперервності, рівного доступу до здобуття освіти, мобільності, зберігаючи при цьому автентичність національної освіти.

Ключові слова: професійна підготовка, майбутні викладачі іноземних мов, компетентнісний підхід, лінгвометодична підготовка, формування, модернізація, професійні компетентності, професійна діяльність.

Специфіка професійної підготовки майбутніх викладачів іноземних мов зумовлена потребами національної системи освіти, яка орієнтована на глобалізацію та євроінтеграцію. Найбільш високого рівня нині сягає система підготовки розвинутих країн Європи, які вже мають позитивний досвід підготовки майбутніх викладачів іноземних мов, а також уже запустили позитивні інтеграційні соціально-політичні та економічні процеси. В умовах оновлення національної системи освіти відбувається активний пошук шляхів для удосконалення змісту навчання, використовуючи передовий зарубіжний досвід.

Метою цього дослідження є вивчення й аналіз сучасного передового досвіду підготовки майбутніх викладачів іноземних мов у рамках компетентнісного підходу. Це допоможе осмислити і виявити деструктивні тенденції, виправити помилки у напрямі вдосконалення системи формування лінгвометодичної компетентності майбутніх викладачів іноземних мов у процесі їхньої фахової підготовки.

Сучасні вчені у своїх дослідженнях уже привнесли у сучасний освітній простір трансцендентний рух, за допомогою якого приведено у відповідність до міжнародних вимог освітньо-кваліфікаційні рівні та ступеневість освіти, започатковано розробку державних стандартів, розпочато укладання угод про співпрацю та співробітництво з країнами світу. Важливість високого рівня підготовки викладачів іноземних мов стане інструментом для взаємного збагачення та взаєморозуміння, сприятиме спілкуванню і взаємодії, відкрис можливість професійної мобільності, працевлаштування, освіти і доступу до інформації у всіх сферах громадського життя.

Українськими вченими накопичено значний досвід використання здобутків зарубіжної професійної підготовки майбутніх викладачів іноземних мов. Н. Автешнюк, Т. Десятов, Л. Дяченко, К. Ковтун, М. Марусинець вивчали у своїх працях компетентнісний підхід до підготовки педагогів у зарубіжних країнах. С. Сисо-